

האור של ספיר

Category: חגים, ראש השנה

מוקפת מחבלים בתוך מנהרות אפלות, ועל שפתיה כבר שגור פרק כ"ז בתהילים, מוצאת את עצמה ספיר כהן מתנחמת ומתחזקת במילותיו של דוד המלך לאורך כל ימי השבי. על התוספת המיוחדת שאומרים בתקופת חגי תשרי.

חטיפה לעזה

ספיר כהן בת 28 גרה ברמת גן, כמה חודשים לפני השבעה באוקטובר היא הרגישה שמהו רע עומד לקרוא לה. היא הייתה בטוחה שזה סוג של מחלה, כנראה משהו רפואי, היא ביקרה אצל רופאים עשתה את כל הבדיקות וכמעט כולם לא מצאו כלום עד שרופא אחד גילה שיש אצלה איזשהו נגיף. אבל גם הוא אמר לה שזה לא מסוכן ברמת הדאגה והפחד שיש לה, אבל ספיר לא האמינה לו והיא החליטה לראשונה בחייה שהיא רוצה להתפלל לקב"ה והיא חיפשה איזושהי תפילה.

ואז כשהיא שוטטה באינטרנט היא ראתה פרסום שמבטיח שמי שיאמר את הפרק תהילים הזה במשך שלושים יום ינצל מחלות ותפילתו תתקבל. היום האחרון שהיא היתה צריכה לקרוא את זה היה השישי לאוקטובר. בכל יום היא אמרה את הפרק הזה, בשבוע האחרון היא התחילה לשים לב למילים, והמילים של אותו פרק לא מדברים על רפואה, אלא הפרק מדבר על מלחמה ובקשה מאלוקים שיציל אותה. והיא שואלת את עצמה "למה אני אומרת את זה, מאיזה מלחמה אני מתפללת להינצל?".

היא והחבר שלה ששה תכננו לנסוע לפסטיבל בנובה, אבל באותו בוקר יום שישי, 6 באוקטובר, בן זוגה ששה לא רצה לנסוע אבל היא התעקשה לנסוע למסיבה. ספיר שכנעה אותו לוותר על סוף שבוע רגוע בדירתם ברמת גן ולהדרים ☹ לבקר את הוריו בניר עוז. "זה היה סוף שבוע רגיל לגמרי", סיפרה.

ואז בבוקר יום שבת הגיעו רגעי האימה בהם שמעו את האזעקות: היא נכנסה לפחד היסטרי, היא התחילה לרעוד ולהזיע מרוב פחד, ואז היא שומעת "אללה אכבר" ובלגן עצום. צבע אדום, צבע אדום, ומבול של רקטות. אחר כך הם שומעים כניסה של מחבלים. היא נכנסה לפחד היסטרי, היא התחילה לרעוד ולהזיע מרוב פחד, ואז היא שומעת "אללה אכבר" ובלגן עצום. באותו רגע שהמחבלים נכנסו לממ"ד היא הבינה את המשמעות של התפילה שלה!

כשהמחבלים הוציאו את ספיר אל מחוץ לממ"ד היא ראתה את ששה, כשמחבלים חמושים אוחזים בו והפנים שלו מדממות. "הוא הסתכל אליי וצעק: 'לא, לא'. זאת התקשורת האחרונה

שהייתה ביננו. לא הצלחתי להגיד כלום, לא רציתי לומר מילות פרידה". משתפת ספיר בכאב.

המחבלים העלו אותה על אופנוע כשכולם מצלמים אותה. היא הרימה את הראש כדי שהוריה יוכלו לזהות אותה בתמונות ובזכות אותה תפילה שהיא אמרה כל יום ירדה עליה שלווה, היא הייתה אופטימית וכל הזמן היא חייכה.

ספיר נחטפה לעזה על ידי מחבלים חמושים, רק עם הבגד שעל גופה. וכשהגיעו לעזה, המון זועם קיבל את פניה: "מרבצים לי ממש חזק, אני צריכה להגן על עצמי עם הידיים, אני מתפללת לאלוקים בבקשה שישמור עליי, שאני לא רוצה למות פה. כל הגוף שלי היה סימנים כחולים".

החיים בשבי

בשבוע הראשון לשבי ספיר הוצמדה לחטופה אחרת, סהר קלדרון. יחד הן שהו בדירה עם אבטחה צמודה, שני המחבלים ששמרו עליהן צחקו עליהן וקיללו אותן. היא מתארת את החיים בשבי: "את שומעת הפגזות מאוד חזקות ואת לא יודעת מתי תיפגע, את לא יודעת אם המחבלים יירו בך או יעשו לך משהו", היא אומרת. "הבנתי שאני לא רוצה להעביר פה את פרק החיים האחרון שלי בפחד, אני רוצה להיות משמעותית, לתת תקווה".

יום אחד המחבל שמר עליה צייר נר זיכרון וכתב עליו ספיר. היא שאלה אותו מדוע אתה עושה את זה, והוא ענה לה: אני לא אוהב אותך, את אויבת שלי, אבל כשאת פה יש אורח² היא לא האמינה שהמחבל אמר לה את המילים הללו.

היא מספרת שהיא וסהר קלדרון היו רעבות מאוד. "אמרתי לסהר אל תדאגי, עכשיו אנו יוצאות למשימה! היה שם איזה חדר שידענו שהם מחזיקים בו את כל הפיתות. לקחנו כמה והחבאנו מתחת לחולצה. אנחנו רצות ואוכלות אותן³ רגע לפני שהמחבלים הגיעו".

בעקבות השהות בדירה רעועה בשעה שצה"ל מפציץ באזור, המחבלים הורידו אותן למנהרות. "הכל היה רטוב ומסריח, והמחבלים שרו שירים על כיבוש ישראל, וקיללו. כשהלכנו במנהרות, ראיתי פתאום 20 אנשים צפופים, ישנים כמו סרדינים⁴ זאת הייתה המנהרה של המבוגרים. כולם שוכבים, חיוורים ונראים כמו מתים".

היא פוגשת שם עוד חטופים והם הופכים לקבוצה. "הקבוצה נתנה לנו כוח. יש ימים שמישהו נופל ואז כולם מרימים אותו. דואגים אחד לשני ומנסים לשמור על תקווה וגם על הגנה". פעם אחת אחד החטופים נתקף פחד איום מכך שהמחבלים עלולים להרוג אותו בכל רגע וספיר הצליחה להרגיע אותו ולגרום לו לחוש אופטימיות⁵ בתנאים בלתי אפשריים. "כבודדים יש פחות כוח, ואם המחבלים מזהים איזו חולשה אצלך אז הם מיד באים כמו חיות טרף".

"יום אחד המחבלים קראו לי לראות טלוויזיה. זו הייתה העצרת בתל אביב והיו שם אלפי אנשים. מאוד שמחתי לראות את זה, אבל מה שהפתיע אותי עוד יותר זה שאחד המחבלים אמר

'כשהיהודים כולם ביחד הם חזקים, אבל אנחנו נחכה בסבלנות ואז יהיה שם בלגן מאוד גדול בעם הזה' [1] הם יודעים שהנשק הכי גדול שיש נגדנו זה אנחנו".

בכל אותם ימים היא המשיכה לומר את הפרק תהלים שמדבר על מלחמה. 55 ימים ספיר הייתה בשבי, ובמשך כל אותם ימים ארוכים היא חזרה על הפרק הזה שוב ושוב וזה נתן לה את הכוח והתקווה לא להתייאש.

מהו אותו פרק שנתן לספיר את הכוח?

זהו פרק כ"ז מספר תהלים. המזמור הזה מבטא אמונה חזקה בה'. הוא מתחיל במילים: "לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא, ה' מעוז חיי ממי אפחד". דוד המלך ממשיך: "בקרוב עלי מרעים לאכול את בשרי, צרי ואויבי לי [2] אם תחנה עלי מחנה לא יירא ליבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח". דוד המלך מצהיר שמבטחו בה' אינו מתערער אפילו כשהסכנה ממשית ומיידית, אפילו כשהוא מוקף באויבים ואלה נלחמים בו. בהמשך הפרק הוא מתחנן: "אל תסתר פניך ממני [3] אל תטשני ואל תעזבני אלוקי ישעי [4] אל תתנני בנפש צרי". המזמור מסתיים במילים הנפלאות: "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'". תסמוך על הקב"ה וזה יחזק את ליבך.

היא מספרת שיום אחד המחבלים ששמרו עליה שאל אותה עם היא מתפללת אז היא ענתה שכן ואז הם ביקשו ממנה להתפלל והיא התחילה לומר את המזמור שמדבר נגד האויבים "המה כשלו ונפלו" כשהיא עומדת לידם.

אותו יהודי שפרסם באינטרנט לומר את הפרק הזה, לא בחר סתם איזשהו פרק. זה קרה בחודש אלול, ישנו מנהג לומר מראש חודש אלול ועד שמיני עצרת פעמיים בכל יום בתפילה את פרק כ"ז "לדוד ה'" ולכן הוא המליץ לומר את הפרק הזה. היא אמרה אותו עד הושענא רבה, שזהו היום האחרון שבו אומרים אותו, ולמחרת היא נחטפה.

תפילה לנשמה שנחטפה

זה סיפור מאוד מרגש, אבל יתכן שישב יהודי וישאל את עצמו, הכל טוב ויפה, הפרק הזה התאים לספיר כהן שבסופו של דבר נחטפה, אבל מדוע עלי לומר את הפרק הזה?

ראשית, ישנם עדיין עוד כל כך הרבה חטופים שנמצאים בשבי. מדוע שאנו לא נאמר את הפרק הזה עבורם ולזכותם? זה המינימום שאנו יכולים לעשות. אבל באמת הפרק הזה מתאים לכולנו. כי באמת כולנו חטופים. הנשמה שלנו לפני שירדה לעולם הסתופפה בצל השכינה, שם ליד הקב"ה היה לה חם ונעים, ואז לפתע היא נחטפה ונשלחה למטה לעולם גשמי וחומרי.

הנשמה נחטפה למטה, אבל היא עדיין מתגעגעת לימים הטובים שהייתה במחיצתו של הקב"ה, וכדי להיות מחוברים בעולמנו הגשמי לבורא עולם זה מתבצע רק על ידי קיום המצוות. הבעיה היא שהחיים בולעים אותנו. לפעמים אנחנו מרגישים שאנו טובעים בים של דברים קטנים, צריך

לרוץ לפה ולסדר את זה ומשום מה כל פעם שאנו רוצים לעשות מצוה מישהו מתקשר וצריך אותך באותו רגע בדיוק, ותמיד יש משהו דחוף שלא סובל דיחוי, וככה עוברת לה שנה שלמה, ושוב פעם מגיעים החגים.

לכן כשמגיעים חגי תשרי אנו מתפללים את התפילה הזאת. אנחנו ה'חטופים' מבקשים מהקב"ה שייתן לנו את הכוח להתמודד עם האויבים. מי הוא האויב? היצר הרע שמפתה את האדם ושם עליו מצור ומבלבל אותו עם כל מיני 'דברים חשובים' שבאמת הם בכלל לא חשובים, וברוב המקרים הם מיותרים לגמרי. אלא שבאותו רגע זה נראה חשוב וקריטי.

אומר הרבי, "בחודש אלול אומרים "לדוד ה' אורי" היינו שבבוא חודש אלול מתחיל להיות אור אצל יהודי "אורי" ואז יכול להיות גם "ישעי" שמבקש מהקב"ה למלא את מחסורו וכאשר ישנו הענין ד"ה' אורי וישעי" אז נמשכת ברכתו של הקב"ה החל מעבודתו הרוחנית במלחמת היצר, שיהי' אצלו הענין ד"ובחרת בחיים" ומזה נמשכת למטה הצלחה רבה ומופלגה גם בענינים הגשמיים ומתוך שמחה וטוב לבב".

(תו"מ חלק ס"א עמ' 176)